

"HUMANAE VITAE" ENTZIKLIKEA

Ez dira danak eritxi bateko

Pozarren onartu ei dabe mundu guztiko katolikuak Paulo VI garrenaren «*Humanae Vitae*» Entziklikea. Albista* ori, Espaiñiako Agentziaren batek zabaldu ei deutse egunkariari*. Eritxi au indartzeko, Agentzia orrek diño, Holandako Gotzaiñak be erabat* anartu ei dabela Aita Santuaren erabagia.

Jakin gura neuke, Agentzia orrek zeri deritxon mundu guzti.

Alemanian, ago batez eraso* deutsoe Entziklikeari Prentseak eta Radio-telebisiñoak. Bardintsu, katoliku direan eta ez direanak. Orixe berori, izen ospetsuko teologu askok. Ez dogu jakin, zabalkunde aundiko publikaziño bapere egon danik, Entziklika barria kritika barik onartu dauanik.

Inglaterrako «The Tablet» astekari* katolikuan irakurri daikegunez, ango Prentsarik zabalduenak eta jatorrenak be, txaloka barik, kritika gogorrekaz ekin* deutso eleizidazti oneri. Uste bardiña geratzen jaku, BBC radioari siñisten badeutsagu. «*Sunday Telegraph*»en agertutako Gallup-eritxibillaketa batek erakutsi deuskunetz, Ingalaterrako katolikuak, erdiak inguru, Entziklikearen kontra dagoz.

Holandako Gotzaiñak ez dabe oraingoz Entziklikea onartu, ezta baztertu bere. Batzar baten aztertzeo guraria agertu dabe. Agostuaren azkenetarako itxaroten da Alemaniako Gotzaiñen azalpen bat.

Amerikako Estatu Batuetan, Unibersidadeko irakasle katoliku talde batek eskabidea egin dau, Entziklika guztia ainbat ariñen ikusbarritzeko. Alemaniako zientzilari katolikuen artean, alkarte bat sortu da, Entziklikearen kontra jarduteko, Bochum'eko Unibersidadea buruzagi dala. Ingalaterrako laiku akademikuen «*Newman*» alkarteak be, asmo bardiñak daukaz.

Aita Santuak berak autortu deusku, kezka eta arduraz bete dabela Entziklikeak sortu dituan erreaziñoak. Apur bat geroago adierazoten eban Vaticanoko radioak, erreaziño gogor au euki ebenak, Aita Santuaren asmoak zuzen ulertu barik irakurri ebela Entziklikea. Eta ba leiteke. Izan be, orain esaten danetz, erri erdiazieri* jaiotza kontrolaren bidez bakarrik lagunduteko tentaziñoari esi* bat ipiñi gura ei eutson Aita Santuak.

«*Osservatore Romano*»k berak be ez dau ezkutatu, zelan, katoliku ez direan tarteetan, Entziklika barriak kritikea baiño ez dauala sartu erazo.

Espaiñiako Agentzia dalako orrek, «*Osservatore Romano*»ren eufemismuetatik jaso dau, seguru asko, bere albistea*. Baiña ondo diño «*The Tablet*» astekari* katolikuak: «Guzurra zabalduz lagundu gura deutsoe Entziklikeari».

Ikaragarriko kritika galarren* gogorra sortu da «*Humanae Vitae*» Entziklikearen inguruan. Eta oraindiño ez da baretu. Orixe da egia. Zer billatzen dabe, asarre guzti au ezkutatu gura deuskuenok?

Eta Entziklika onek noraiño lotzen gaituan neurtzerakoan, zegaitik azaldu ez beronen alderdi baltz eta illunak? Kristiñau zintzoena ez da, «amen»ik biribillena emoten dauana.

Kritika oneek zek biztu dituan argitu gura badogu, ur geienak iturburu batera jotzen dabela ikusiko dogu. Andi-andika* esateko: a) jatorrizko* legea ez da, puntu guztietan, Aita Santuak egiten deuskun lez ulertzen; b) teologuen artean ez dago argi, Eleizeak zenbateraiño esku daukon, jatorrizko* legea eta beronen esangurea adierazoteko.

Zer? Ez dogu zer oldozturik* izango, Up-sala'ko Ekumenismu Batzarrean egun oneetetan 466 Gotzain anglikanok Aita Santuaren erabagia ago batez ezetsi (kondenatu) badeuskue be?

JOSE AZURMENDI, *Alemania*

Pildorea

Aita Santuaren «*Humanae Vitae*» Entziklika orrek, munduari emon deutson zartadea ikusgarria izan da. Lo dagoan bateri, kolkoan asun* berdeak sartzea lez izan da. Benetako astiñaldia!

Danak, itxaropen gozotan gengan. Esan be, asko esan da or zear, bearbada lar, gai* onetzaz. Teologu, moralista, konferose ta soziologu askok ziurtzat euken pildorearen legezketasuna. Prensa ta olakoak be, barri asko ekarri deuskue ori dala-ta: USA'n euneko 66 andra katolikuk artzen dabela, eleizgizonen baimezez; Frantzia ta Holandan be bai. Bertan be, pildora onak eta ez ain onak egozan; frantsesak ei ziran onenak.

Eta... ara nun, goizetik gauera, dana auntzaren eztul biurtzen jakun. Aita Santuak ezetz. Benetan ezetz. Bere Entziklika ori irakurtea baiño ez dago.

Alandabe, jakin danetz, Aita Santu, teologu ta moralistak ez ei dira izan pildorearen areriorik gogorrenak. Mediki ta soziologuak izan ei dira, ameseta orreek ezereztu dabezanak. Zer dala-ta? Ondorengoan bildurra. Atea edegiteko bildurra.

Aita Santuak, berak diñoanez, egun eta gau larriak igaro ei dauz, Karta ori argitaratu orduko. Bildurra berak be; munduak txarto artuko ete

ebanaren bildurra. Eta alan izan da. Batzuek ontzat artu dabe; besteak kaltegarritzat. Zorioneko Entziklika ori dala-ta, mundua erditbituta dago. Zorioneko pildorea! Batzuentzat, euren fedearen «test» bat lez izango da. Burubakotasun aundia, baiña batek baiño geiagok itxiko dau bere erlejiñoa, ori dala-ta.

Aita Santuak, ostera, ba ekian ori dana. Alandabe, or dago «*Humanae Vitae*».

Eta... orain zer? Bonbea bota da. Batzuek pozik, besteak erneguz. Protestanteak, Anglikanoak batez be, asarre dagoz. Judeguak eta Ortodoxoak ontzat emon dabe. Katolikuok, erdizka gabiltz. Or entzuten da beintzat, Aita Santuaren Entziklikak be ez dirala utsezkorrak, eta abar. Obedientzia be ez dala itsua. Oneek gauzok, zeredozer esan nai dabe.

Eta guk? Argi esan daigun, gure fede ta katolikutasunarentzat be «test» bat dala. Zelakoak garean, alan artuko dogu. Baiña ez daigun aaztu, olako gauza bat ez dala epaitu* bear gero... komenentziaren aurreran. Kristok askotan esaten eban: «Entzuteko belarriak dituan, entzun bei»; «zeruetako Erreiñua irabaztea, gauza garratza da».

A. Z.